

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/26217-1
Saksbehandler Elisabeth Nærestad

Utvalg	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	10.09.2026
Bystyret	24.09.2026

Tilstandsrapport barnevern 2025 - 26

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Arendal bystyre tar fremlagte tilstandsrapport for barnevernet 2025-26 til orientering.

Vedlegg

Tilstandsrapport barnevern 2025-26
Arendal barnevernstjeneste - Akuttberedskap - 2025

Sammendrag

Barneverntjenestens tilstandsrapport gir viktig innsikt i behovene som finnes blant familier i Arendal, i hvordan barneverntjenesten jobber og ressurssituasjonen i barneverntjenesten. Viktige punkter i tilstandsrapporten er at antall bekymringsmeldinger går ned, mange av sakene er svært krevende, og at barneverntjenesten trenger flere fosterhjem i Arendal. Flytting av barnevernvakta til Kristiansand viser seg å være bra både faglig og økonomisk.

Bakgrunn (Fakta)

Fra 1. januar 2021 ble det krav om årlig rapportering om barnevernet til kommunestyret. Formålet med en tilstandsrapport er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og viktige problemstillinger i barnevernet. Målet er bedre prioriteringer og kontroll i kommunene.

Saksopplysninger

Tilstandsrapporten er en fagrapport ført i pennen av barnevernleder som har det faglige ansvaret for barneverntjenesten i Arendal. Her løftes noen viktige funn fram, men det anbefales å lese rapporten i sin helhet.

- Rapporten viser at antall bekymringsmeldinger går ned. Barnevernleder uttrykker usikkerhet om hvordan vi tolker dette. Det kan være en ønsket utvikling, men det kan også være en risiko for at barn som opplever omsorgssvikt ikke blir fanget opp og at kommunen får satt inn tidlig og riktig hjelp.
- Mange av familiene som følges opp av barneverntjenesten har store og sammensatte vansker som krever svært tett oppfølging og samordning av innsats. De fleste meldingene omhandler rus hos foreldre og foreldres psykiske helse og vold/vitne til vold. Det er også flere meldinger som omhandler barn med kraftige atferds uttrykk og foreldre som er slitne av krevende omsorgsoppgaver. En økende meldingskategori er barn som utfører kriminelle handlinger.
- Det er en nasjonal fosterhjems Krise og dette gjelder også for vår kommune. Ansatte i barnevernstjenesten leter lokalt, i familiens nettverk og blant offentlige ansatte som

kjenner barna. Det er Arendal kommune sine barn og vi trenger bistand fra alle i laget rundt barnet for å lykkes med å rekruttere nok fosterhjem.

- Det har vært en kraftig nedgang i barn som er under omsorg av Arendal kommune, men vi fikk en økning i barn som måtte flytte på institusjon i 2024/25. Dette er svært ressurskrevende for kommunen. Kommunen har undersøkt muligheten for bygge opp et kommunalt bo-tiltak som skal bidra til å redusere bruken av institusjon, men fagpersoner fraråder dette både av økonomiske og faglige årsaker.
- Barnevernstjenesten i Arendal er en tjeneste i god utvikling. Over en årrekke har tjenesten hatt god økonomistyring og god utvikling av kvalitet. Barneverntjenesten har motiverte ansatte og lite turnover. At ansatte blir i tjenesten over tid, virker positivt inn på kvaliteten i arbeidet og har gode ringvirkninger for arbeidsmiljøet.
- Saksmengden i barnevernstjenesten har i en årrekke vært for høy. Gjennom ulike tiltak internt, samt reduksjon av meldinger begynner tjenesten å nærme seg et akseptabelt nivå for ansatte og for tjenesten.

Vurderinger

Selv om det i rapporten pekes på stramme økonomiske rammer, vurderer kommunedirektøren at faglig forsvarlighet ivaretas i barneverntjenesten. Det arbeides systematisk med kvalitetsutvikling, redusert saksmengden per ansatt og lav turnover er også gode indikatorer.

Kommunedirektøren støtter barnevernleders bekymring for at det ikke er nok tilgjengelige fosterhjem i lokalsamfunnet. Dette er ikke noe barneverntjenesten løser alene, men krever mobilisering fra lokalsamfunnet. At det verken er økonomisk eller barnevernfaglig tilrådelig å opprette et kommunalt botilbud for ungdom som alternativ til institusjon, tas til orientering. Det har likevel vært viktig å undersøke muligheten. Å ha få barn på institusjon blir et viktig fokus også framover, både med tanke på barns beste og kommunens kostnader.

Rapporten peker på at barneverntjenesten møter mange barn med omfattende helseutfordringer og at det kan være krevende å skille mellom forhold som skyldes omsorgssituasjonen og forhold som primært er knyttet til barns helse. Dette er en viktig diskusjon også nasjonalt. Helseutfordringer alene skal ikke gjøre at en familie har en barnevernssak, men barnevernet har samtidig et ansvar for å avdekke om barnets vansker skyldes omsorgssvikt, helseforhold eller en kombinasjon av disse.

At barn med innvandrerbakgrunn er overrepresentert blant barn med hjelpetiltak fra barnevernet, samsvarer også med tall nasjonalt. Forskning peker på sammensatte forklaringer som levekår, migrasjonserfaringer, familienes situasjon og kulturelle forhold.

Derfor er det fortsatt viktig å holde fokus oppe på tverrfaglig samarbeid og sikre koordinerte tjenester. Dette er kommunens barn, og vi må jobbe sammen for å forebygge at utfordringer vokser seg store og sammensatte.

Samorganiseringen av barnevernvakta i hele Agder skapte mye bekymring høsten 2023. Overgangen har gått langt vedre enn fryktet. At endringen har medført reduserte kostnader fordi tjenesten har bedre kontroll over saksmengden og i større grad lykkes med å avverge akutte forhold som utløser overtidssarbeid, er bra for barna og bra for kommunen!

Kommuneplanens føringer

Arendal kommune har et mål om at alle barn skal få den støtten de trenger for å ha det bra hjemme, i barnehagen, i skolen og i fritiden. Tidlig innsats både i barns liv og i en problemutvikling er viktig i kommunens arbeid for å forbygge at barn og unge utvikler atferdsutfordringer eller utsettes for omsorgssvikt.

Økonomiske konsekvenser

Et høyt antall barn på institusjon er kostnadsdrivende for kommunen

Driftsmessige konsekvenser

At ansatte blir i tjenesten over tid, virker positivt inn på kvaliteten i arbeidet og har gode ringvirkninger for arbeidsmiljøet.

Konsekvenser for folkehelsen

Ikke vurdert

Vurderinger av barns beste

Prinsippet om barnets beste skal være det grunnleggende hensynet i all virksomhet i barnevernet. Målet er at alle barn skal få nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid, slik at de får trygge oppvekstvilkår og gode muligheter for utvikling og deltakelse.

Den største utfordringen denne rapporten peker på er mangelen på fosterhjem lokalt i Arendal

Alternative løsninger

Styrke forebyggende innsats rundt barnefamilier, og især familier med innvandrerbakgrunn.

Konklusjon

Barneverntjenestens tilstandsrapport gir viktig innsikt i behovene som finnes blant familier i Arendal, i hvordan barneverntjenesten jobber og ressurssituasjonen i barneverntjenesten.

Selv om det i rapporten pekes på stramme økonomiske rammer, vurderer kommunedirektøren at faglig forsvarlighet ivaretas i barneverntjenesten.